

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Γραφείο Προέδρου Επιτροπής Περιβάλλοντος,
Χωροταξίας, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων
Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας
Ταχ. Δ/ση: ΝΕΟ Πατρών-Αθηνών 32
264 41 Πάτρα
Πληροφορίες: Αγγελοπούλου Γεωργία
Τηλέφωνο: 2613 613537
e-mail: dd.tso@pde.gov.gr

Αριθ.Αποφ. 30/2024

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ 5
5^η ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Στην Πάτρα σήμερα 25 Σεπτεμβρίου 2024 ημέρα Τετάρτη και ώρα 13:00 πραγματοποιήθηκε τακτική συνεδρίαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος Χωροταξίας, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας, στην αίθουσα συνεδριάσεων του Περιφερειακού Συμβουλίου στο ισόγειο του κτιρίου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Ν.Ε.Ο. Πατρών – Αθηνών 32 & Αμερικής), με ταυτόχρονη δυνατότητα τηλεδιάσκεψης (e:Presence.gov.gr), ύστερα από την υπ' αριθμ. πρωτ.: οικ./ΠΔΕ/ΕΠΦΠΠΣΔΕ/299196/234/20-09-2024 πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία εκδόθηκε νομότυπα και δόθηκε σε όλα τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής.

Στην συνεδρίαση συμμετείχαν επί του συνόλου εννέα (9) μελών τα παρακάτω μέλη:

1. Μπλέτσας Στυλιανός (Λίνος) - Πρόεδρος της Επιτροπής
2. Κωστακόπουλος Χρήστος - Αντιπρόεδρος της Επιτροπής (τηλεδιάσκεψη)
3. Σακελλαρόπουλος Παναγιώτης - τακτικό μέλος της Επιτροπής (τηλεδιάσκεψη)
4. Σταυρουλόπουλος Λυκούργος - τακτικό μέλος της Επιτροπής (τηλεδιάσκεψη)
5. Μπούνιαν Χρήστος - τακτικό μέλος της Επιτροπής (τηλεδιάσκεψη)
6. Κοντογιάννης Γεώργιος - τακτικό μέλος της Επιτροπής (τηλεδιάσκεψη)
7. Αυγέρης Σάββας - τακτικό μέλος της Επιτροπής

Στη συνεδρίαση δεν συμμετείχαν αν και προσκλήθηκαν τα παρακάτω τακτικά μέλη:

- 1) Φουντάς Αθανάσιος
- 2) Καρναβιάς Ιωάννης

Τη συνεδρίαση παρακολούθησε (με τηλεδιάσκεψη) ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας κ. Τελώνης Γεώργιος.

Χρέη γραμματέα άσκησε η υπάλληλος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Αγγελοπούλου Γεωργία, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. πρωτ.:117963/2346/15-04-2024 (ΑΔΑ: 9Γ887Λ6-Α2Ε) απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας.

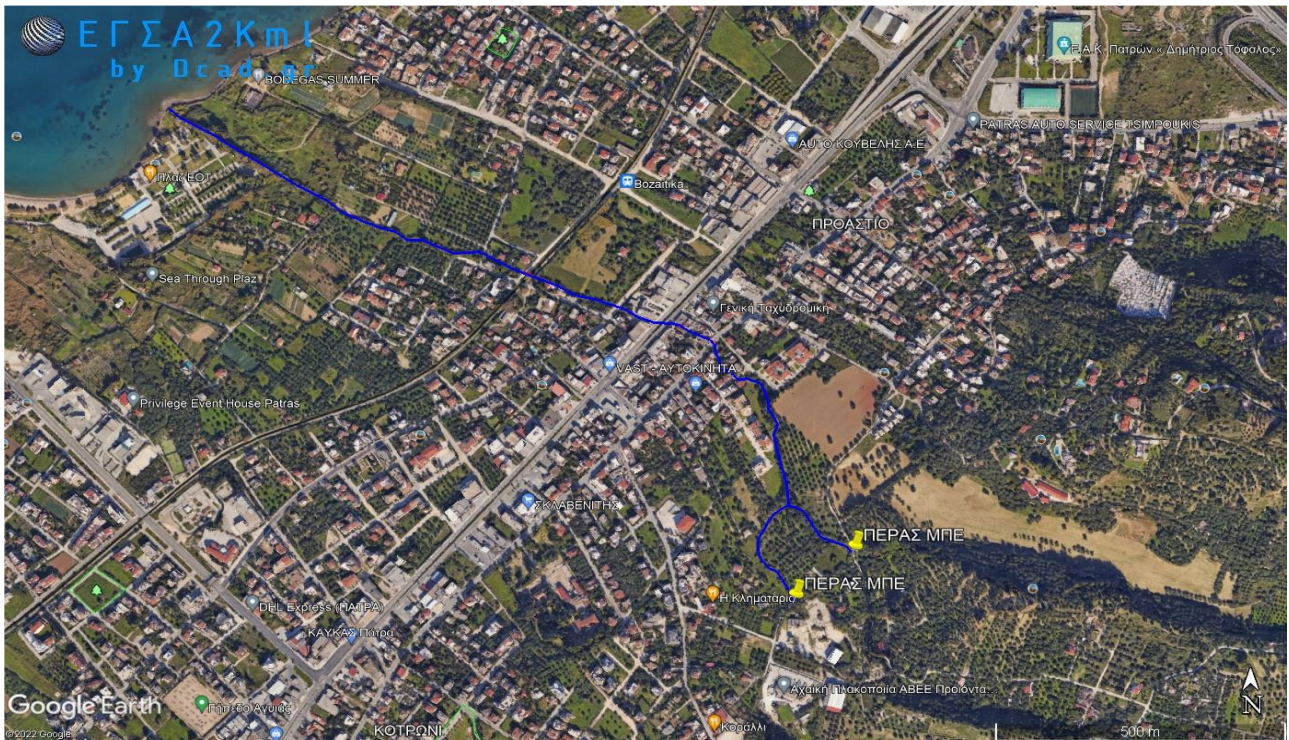
Αφού διαπιστώθηκε η νόμιμη απαρτία ο Πρόεδρος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης.

Ακολούθως ο Πρόεδρος έθεσε προς συζήτηση το **1^ο θέμα ημερήσιας διάταξης** με τίτλο: «Γνωμοδότηση επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων του έργου «ΜΕΛΕΤΗ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΡΕΜΑΤΟΣ «ΘΟΛΟΡΕΜΑ» ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΤΡΩΝ» (ΠΕΤ 2303920322)».

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής προκειμένου να ενημερώσει τα μέλη της επιτροπής παρέθεσε το υπ' αριθμ. πρωτ.: ΠΔΕ/ΔΠΧΣ/293115/4606/16-09-2024 έγγραφο με τις νέες απόψεις της Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Π.Δ.Ε., το οποίο αναφέρει αναλυτικά τα κάτωθι:

A. Γενικά

Η υπό εξέταση μελέτη αφορά στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις του έργου «Οριοθέτηση και Έργα Αντιπλημμυρικής Προστασίας του ρέματος Θολόρεμα Πατρών» σε μήκος 1.755 μ στον κύριο κλάδο από τα ανάντη μέχρι τις εκβολές και 152 μ σε τοπικό κλάδο ανάντη που διέρχεται μέσω του σχεδίου πόλης της Πάτρας, με σκοπό την καταγραφή των προβλημάτων που παρουσιάζει η κοίτη του ρέματος, τη διερεύνηση της υδραυλικής επάρκειας στην υφιστάμενη κατάσταση, τον υδραυλικό σχεδιασμό των αντιπλημμυρικών έργων και την οριοθέτηση σε όλο το μήκος της κοίτης για την προστασία της από καταπατήσεις.

Εικόνα 1: Περιοχή μελέτης προτεινόμενου έργου

Το ρέμα «Θολόρεμα» ξεκινά από τα υψώματα Βίγλα στα βόρεια της Βούντενης, διέρχεται στα Βόρεια των Κάτω Συχαιών, διασχίζει την πυκνοδομημένη περιοχή του Αγίου Παντελεήμονα (Νότια της παραλίας του Προαστίου) και εκβάλλει στην περιοχή της Παραλίας Προαστίου, παραπλευρώς (Βόρεια) του camping του Δήμου Πατρέων (πρώην ΕΟΤ) και έχει, σύμφωνα με την Υδραυλική Προμελέτη, συνολική λεκάνη επιφάνειας 3,69 km² και μήκος κοίτης 4,90 km. Το προτεινόμενο αντιπλημμυρικό έργο της οριοθέτησης και διευθέτησης της κοίτης αναπτύσσεται σε μήκος κοίτης 1.950 μ από τις εκβολές έως 1+754 μαζί με τοπικό κλάδο με ανοικτή ή κλειστή διατομή όπου δεν είναι εφικτή η ανοικτή διατομής και για συγκοινωνιακούς λόγους.

Το πλημμυρικό πρόβλημα που προκαλείται από το ρέμα Θολόρεμα στο μελετώμενο τμήμα, οφείλεται κυρίως στην υδραυλική ανεπάρκεια των κατασκευασμένων από ετών έργων διευθέτησης με κλειστή διατομή της κοίτης σε μεγάλο μήκος αυτού σε όλο το μήκος που διέρχεται μέσω του σχεδίου πόλης και κάτωθεν οδικών έργων. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την υπερπλήρωση της κλειστής διατομής και την κατάκλυση εκτατέρωθεν αστικής περιοχής στον ανατολικό τομέα της Πάτρας. Δευτερεύον πρόβλημα είναι η έλλειψη επαρκών ανθρωποθυρίδων επίσκεψης των κλειστών τμημάτων με αποτέλεσμα τη δύσκολη συντήρηση και καθαρισμό των έργων από συσσώρευση φερτών υλικών. Αντικείμενο της μελέτης αυτής είναι η αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών με τον επανασχεδιασμό των έργων της κλειστής διατομής όπου απαιτείται και πιθανόν την βελτίωση της όδευσης των έργων για την αποφυγή διέλευσης αυτών μέσω οικοδομικών τετραγώνων.

Όσον αφορά την οριζοντιογραφική χάραξη των προτεινόμενων έργων, στην υπό εξέταση μελέτη εξετάστηκαν δύο εναλλακτικές λύσεις, ως εξής:

- I. Διατήρηση του άξονα του χειμάρρου μετά την πρόταση έργων στην ίδια θέση με την υφιστάμενη κατάσταση. Διατηρούνται οι μαιανδρισμοί της κοίτης και απαιτείται τροποποίηση του σχεδίου πόλης, όπου αυτό δεν λαμβάνει υπ' όψιν την κοίτη του χειμάρρου.
- II. Βελτιστοποίηση της χάραξης του άξονα του χειμάρρου στο αδόμητο τμήμα του σχεδίου πόλης, μετά την πρόταση έργων, με κριτήρια την ελαχιστοποίηση των μη αξιοποιήσιμων επιφανειών των οικοδομικών τετραγώνων, την ευκολία κατασκευής και τη μείωση του κόστους. Οι φυσικοί μαιανδρισμοί της κοίτης ανάντη της οδού Καλλισθένης απλοποιούνται σε ευθύγραμμα τμήματα και μικρές καμπύλες, προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η ελεύθερη οικοδομήσιμη επιφάνεια των οικοδομικών τετραγώνων και να ελαχιστοποιηθούν τα απαραίτητα τεχνικά έργα.

Δεδομένου ότι με την λύση I. παρατείνει το υπάρχον πρόβλημα της κοίτης του ρέματος να διέρχεται μέσω των οικοδομικών τετραγώνων και στα όρια των ιδιοκτησιών, το οποίο μάλιστα με την καθαίρεση της αρχικής κοίτης και την κατασκευή νέας κοίτης μεγαλύτερης διατομής θα χειροτερέψει, προτείνεται η υλοποίηση της λύσης II.

Συνοπτικά τα προτεινόμενα έργα διευθέτησης και αντιπλημμυρικής προστασίας του χειμάρρου Θολόρεμα αφορούν τη διευθέτηση ή αντικατάσταση της υφιστάμενης κοίτης, φυσικής και τεχνητής, σε όλο το μήκος της περιοχής μελέτης. Πιο συγκεκριμένα:

- ✓ Διευθέτηση της κοίτης από τη Χ.Θ. 0+000 έως τη Χ.Θ. 0+640 με ανοικτή κλιμακωτή τραπεζοειδή διατομή από συρματοκιβώτια, με πλάτος πυθμένα 3,00 μ. και κλίση πρηνών 1:2.
- ✓ Αντικατάσταση της ανεπαρκούς υφιστάμενης κλειστής ορθογωνικής διατομής και της ανεπαρκούς υφιστάμενης φυσικής διατομής, με νέα ορθογωνική διατομή από σκυρόδεμα, ανοικτή ή κλειστή όπου αυτό απαιτείται, ελάχιστων εσωτερικών διαστάσεων 1,80 x 2,00 μ., από τη Χ.Θ. 0+640 έως τη Χ.Θ. 1+660.
- ✓ Διευθέτηση της υφιστάμενης φυσικής διατομής από τη Χ.Θ. 1+660 έως τη Χ.Θ. 1+754,5 με νέα χωμάτινη τραπεζοειδή διατομή πλάτους πυθμένα 2,00 μ. και κλίσης πρηνών 1:2
- ✓ Αντικατάσταση της ανεπαρκούς υφιστάμενης φυσικής διατομής του βόρειου κλάδου από τη Χ.Θ. 0+000 έως τη Χ.Θ. 0+085 με νέα ορθογωνική διατομή από σκυρόδεμα, ανοικτή ή κλειστή όπου αυτό απαιτείται, ελάχιστων εσωτερικών διαστάσεων 1,80 x 2,00 μ.
- ✓ Διευθέτηση της υφιστάμενης φυσικής διατομής του βόρειου κλάδου από τη Χ.Θ. 0+085 έως τη Χ.Θ. 0+152,5 με νέα χωμάτινη τραπεζοειδή διατομή πλάτους πυθμένα 2,00 μ. και κλίσης πρηνών 1:2

Οι εργασίες για την υλοποίηση των ανωτέρω έργων περιλαμβάνουν:

- ✓ Καθαίρεση και αποξήλωση των υφιστάμενων ανεπαρκών έργων κλειστής διατομής από οπλισμένο και άοπλο σκυρόδεμα και μεταφορά των υλικών σε χώρο διαχείρισης ΑΕΚΚ Ν. Αχαΐας
- ✓ Εκσκαφές εντός της κοίτης του ρέματος στο πλάτος και στο βάθος που προβλέπεται από τη μελέτη για την κατασκευή των έργων διευθέτησης της κοίτης.
- ✓ Κατασκευή κλειστής ή ανοικτής ορθογωνικής διατομής από σκυρόδεμα στις προβλεπόμενες διαστάσεις και μήκος για την διασφάλιση της υδραυλικής επάρκειας της νέας διατομής.
- ✓ Κατασκευή νέων εκατέρωθεν επενδύσεων της ανοικτής κοίτης με συρματοκιβώτια στα τμήματα που προβλέπονται στην μελέτη για την αντιδιαβρωτική προστασία των πρηνών.
- ✓ Τοποθέτηση λιθορριπής προστασίας σε επιλεγμένες θέσεις για αντιμετώπιση της διάβρωσης

Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης του έργου υπάρχει εγκεκριμένο γενικό πολεοδομικό σχέδιο και ρυμοτομικό σχέδιο πόλης, υπάρχουν κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι και ιστορικά μνημεία, που όμως βρίσκονται σε αρκετή απόσταση και εκτός της άμεσης περιοχής κατασκευής του έργου. Ακόμα, η περιοχή του Έργου δεν ανήκει στο Εθνικό σύστημα προστατευόμενων περιοχών του Ν. 3937/2011 (Α' 60). Επίσης στη θέση κατασκευής των έργων δεν υπάρχουν δάση και αναδασωτές εκτάσεις.

Η περιοχή μελέτης βρίσκεται στο Υδατικό Διαμέρισμα (ΥΔ) της Βόρειας Πελοποννήσου (ΥΔ EL02) και πιο συγκεκριμένα στη λεκάνη απορροής Ρεμάτων Παραλίας Βόρειας Πελοποννήσου (EL0227) σύμφωνα με την απόφαση 706/16-7-2010 (ΦΕΚ 1383/Β/02-09-2010 & ΦΕΚ 1572/Β/28-09-2010), της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων «Περί καθορισμού των Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για τη διαχείριση και προστασία τους» και την «Έγκριση της 1ης αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Βόρειας Πελοποννήσου (ΣΔΛΑΠ)» (ΦΕΚ 4665/Β/29-12-2017). Συγκεκριμένα η περιοχή υλοποίησης του έργου εμπίπτει στην Λεκάνη Απορροής Ποταμών «Ρεμάτων Παραλίας Βόρειας Πελοποννήσου» (EL0227) χωρίς το ρέμα Θολόρεμα να εντάσσεται σε Ποτάμιο Υδατικό Σύστημα. Το ρέμα Θολόρεμα εκβάλλει στο παράκτιο υδατικό σύστημα με κωδικό EL0228C0003N και ονομασία «Πατραϊκός Κόλπος» η χημική και οικολογική κατάσταση του οποίου χαρακτηρίζεται ως καλή.

Η περιοχή μελέτης εντάσσεται στο υπόγειο Υδατικό Σύστημα (Υ.Σ) με κωδικό EL0200120 Πάτρας – Ρίου. Η ποσοτική και η χημική κατάστασή του είναι καλή, δεν εμφανίζει τάση πτώσης στάθμης ούτε τάση αύξησης ρύπων. Η μοναδική εμφάνιση ρύπανσης είναι τοπικά αυξημένες τιμές Cl λόγω της υφαλμύρισης και τοπικές επιβαρύνσεις νιτρικών λόγω των αγροτικών δραστηριοτήτων και της οικιστικής ανάπτυξης.

Σύμφωνα με την υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΓρΕΓΥ/41356/323/2018 (ΦΕΚ 2691/Β'/06-07-2018) Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων «Έγκριση του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Βόρειας Πελοποννήσου (EL02) και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων» η περιοχή εγκατάστασης του έργου βρίσκεται εντός της ζώνης δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας με κωδικό EL02APSF008 και ονομασία «Χαμηλές Ζώνες λεκανών απορροής Ανατολικής Αχαΐας από Σκαφίδια έως Ψαθόπυργο» (παλιά ονομασία: «Πεδινή ζώνη λεκανών απορροής Πείρου – Βέργα – Πηνιού –Γλαύκου»).

Επισημάνσεις

Για την δραστηριότητα εκδόθηκαν οι κάτωθι γνωμοδοτήσεις :

- 1) Η αριθμ. 120282/7782/25-5-2023 θετική γνωμοδότηση της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας Π.Ε. Αχαΐας
- 2) Η αριθμ. Φ.901/535/276558/16-5-2023 θετική γνωμοδότηση του ΓΕΕΘΑ.
- 3) Η αριθμ. 188579/20-4-2023 θετική (υπό όρους) γνωμοδότηση της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων & Τεχνικών Μνημείων Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου & Νοτίου Ιονίου.
- 4) Η αριθ. πρωτ. 190098/02-05-2023 θετική (υπό όρους) γνωμοδότηση της Εφορείας Αρχαιοτήτων Αχαΐας.

Επίσης, για το ρέμα Θολόρεμα έχουν εγκριθεί οι κάτωθι τμηματικές οριοθετήσεις:

- Από Χ.Θ. 0+230 έως 0+310. ΦΕΚ 427/Δ/24-7-2020. Πραγματοποιήθηκε με σκοπό την ανέγερση οικοδομής.

- Από Χ.Θ. 0+860 έως 0+925. ΦΕΚ. 637/Δ/26-11-2010. Πραγματοποιήθηκε με σκοπό την ανέγερση οικοδομής και προβλέπονται τεχνικά έργα, καθώς η υφιστάμενη διατομή είναι υδραυλικά ανεπαρκής.
- Από Χ.Θ. 1+210 έως 1+300. ΦΕΚ 579/Δ/11-10-2012. Πραγματοποιήθηκε με σκοπό την ανέγερση οικοδομής και προβλέπονται τεχνικά έργα, καθώς η υφιστάμενη διατομή είναι υδραυλικά ανεπαρκής.
- Από Χ.Θ. 1+300 έως 1+370. ΦΕΚ 628/Δ/24-7-2006. Πραγματοποιήθηκε με σκοπό την ανέγερση οικοδομής και προβλέπονται τεχνικά έργα, καθώς η υφιστάμενη διατομή είναι υδραυλικά ανεπαρκής.
- Από Χ.Θ. 1+370 έως 1+640 (Νότιος Κλάδος). ΦΕΚ 180/Δ/7-5-2007. Πραγματοποιήθηκε με σκοπό την ανέγερση οικοδομής και προβλέπονται τεχνικά έργα, καθώς η υφιστάμενη διατομή είναι υδραυλικά ανεπαρκής.

Προτεινόμενοι Περιβαλλοντικοί Όροι

1. Για οποιαδήποτε δραστηριότητα ή εγκατάσταση, απαραίτητη για την κατασκευή-λειτουργία του έργου, θα πρέπει προηγουμένως να έχουν χορηγηθεί όλες οι προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία άδειες και εγκρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των εγκρίσεων περιβαλλοντικών όρων όπου απαιτούνται για τις επιμέρους δραστηριότητες ή εγκαταστάσεις, εφόσον δεν καλύπτονται από την παρούσα Απόφαση.
2. Πριν την έναρξη των κατασκευών του έργου να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία οριοθέτησης του υδατορέματος, σύμφωνα με το Ν. 4258/2014 (Φ.Ε.Κ. 94/Α/14-04-2014), όπως ισχύει.
3. Να αποφεύγονται οι εκσκαπτικές εργασίες κατά την διάρκεια ισχυρών βροχοπτώσεων στην περιοχή εκτέλεσης των εργασιών και ιδιαίτερα στις θέσεις όπου υπάρχει κίνδυνος εκδήλωσης κατολισθήσεων.
4. Η διαχείριση τυχόν επικίνδυνων αποβλήτων θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις διατάξεις και απαιτήσεις των αποφάσεων 13588/725/2006 (ΦΕΚ 383/Β), 24944/1159/2006 (ΦΕΚ 791/Β), 62952/5384/2016 (ΦΕΚ 4326/Β) και του Ν. 4819/2021 (ΦΕΚ 24/Α) όπως ισχύουν, με τήρηση όλων των σχετικών παραστατικών σε αρχείο τηρούμενο από τον φορέα του έργου.
5. Τα στερεά μη επικίνδυνα απόβλητα που θα προκύπτουν κατά τη λειτουργία της δραστηριότητας να διαχειρίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4819/2021, όπως ισχύει κάθε φορά, με ευθύνη του φορέα λειτουργίας της δραστηριότητας.
6. Ο φορέας του έργου οφείλει να τηρεί μητρώο διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, με καταγραφή του εξαψηφίου κωδικού βάσει Ε.Κ.Α. (Ευρωπαϊκός Κατάλογος Αποβλήτων), της ποσότητας, φύσης, προέλευσης, φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά των αποβλήτων, των στοιχείων παραλαβής και εκχώρησης (ημερομηνίες, κάτοχος, μέσο μεταφοράς, αποδέκτης κ.τ.λ.).
7. Ο φορέας του έργου υποχρεούται να υποβάλλει Ετήσια Έκθεση Παραγωγού Αποβλήτων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων (ΗΜΑ) σύμφωνα με το άρθρο 53 του Ν. 4819/2021.
8. Κάθε είδους τροποποίηση ή επέμβαση σε υφιστάμενες υποδομές στο πλαίσιο του έργου, να υλοποιείται σε συνεργασία με τους αρμόδιους γι' αυτές φορείς, και κατά τρόπον ώστε να ελαχιστοποιούνται στο βαθμό που είναι τεχνικώς δυνατόν οι επιπτώσεις στη λειτουργία τους. Σε περίπτωση που οποιεσδήποτε υποδομές υποστούν δυσμενείς επιπτώσεις από δραστηριότητες σχετιζόμενες με το έργο, ο κύριος του τελευταίου έχει την ευθύνη αποκατάστασής τους το ταχύτερο δυνατόν, με δικές του δαπάνες και ενέργειες και σύμφωνα με τους όρους που θέτει ο αρμόδιος για τις εν λόγω υποδομές Φορέας. Σε περίπτωση που η αποκατάσταση ενός έργου υποδομής θα πρέπει να υλοποιηθεί με μέριμνα του αρμόδιου γι' αυτό Φορέα, ο κύριος του έργου υποχρεούται να εξασφαλίσει την σχετική χρηματοδότηση.
9. Να ληφθεί μέριμνα μέσω της κατάλληλης οργάνωσης των εργασιών διευθέτησης, για την ελαχιστοποίηση της πιθανότητας τοπικής ενίσχυσης της έντασης και των επιπτώσεων τυχόν πλημμυρικών φαινομένων που θα εκδηλωθούν κατά την διάρκεια των εργασιών κατασκευής του έργου, καθώς και την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον της περιοχής. Μεταξύ άλλων θα πρέπει:
  - i. Να αποφεύγεται η χρήση της κοίτης του ρέματος ως αποθηκευτικού χώρου των εργοταξίων (π.χ. απόθεσης αδρανών και άχρηστων υλικών), καθώς και η στάθμευση εντός της κοίτης οχημάτων και λοιπών αυτοκινούμενων μηχανημάτων στις εκτός εργασίας ώρες.
  - ii. Οι εργασίες διευθέτησης να αρχίσουν κατά προτίμηση από το κατώτερο σημείο κινούμενες προς τα ανάντη.
  - iii. Να εξασφαλιστεί η ομαλή ροή των ομβρίων υδάτων σε περίπτωση βροχοπτώσεων για την αποφυγή πλημμυρών.
  - iv. Η κατασκευή των έργων να γίνει κατά προτίμηση την ξηρή περίοδο του έτους προς διευκόλυνση των εργασιών.
  - v. Όσα από τα πλεονάζοντα προϊόντα εκσκαφών είναι κατάλληλα να χρησιμοποιηθούν για την επανεπίχωση των έργων.
  - vi. Να υπάρχει σωστός προγραμματισμός εργασιών κατασκευής ώστε η απορροή των επιφανειακών υδάτων μετά από βροχοπτώσεις να μην εμποδίζεται από την πρόοδο του έργου. Θα πρέπει να προβλεφθεί η κατασκευή κατάλληλων αποστραγγιστικών έργων τα οποία θα συντηρούνται τακτικά, προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα λιμναζόντων υδάτων στη περιοχή του έργου.
10. Κατά την κατασκευή του έργου θα πρέπει να σχεδιαστεί και να εφαρμοστεί δέσμη μέτρων με στόχο την ελαχιστοποίηση των εκπομπών σκόνης, αιωρούμενων σωματιδίων ή οσμηρών ουσιών. Αυτή η δέσμη μέτρων πρέπει να επικεντρώνεται στις πηγές εκπομπής και πρέπει να περιλαμβάνει τα μέτρα που ακολουθούν, καθώς και όποια άλλη ενέργεια συμβάλλει στη μείωση εκπομπής σκόνης. Ειδικότερα:

- i. Οι φόρτο-εκφορτώσεις χαλαρών υλικών και οι διαδρομές των οχημάτων κατασκευής εντός της ζώνης κατασκευής κατά τις ξηρές περιόδους θα πρέπει να γίνονται υπό διαβροχή και το ύψος πτώσης κατά τη διαχείριση των υλικών να είναι το ελάχιστο δυνατό. Γενικότερα να γίνεται συχνή διαβροχή των επιφανειών εργασίας ή να επιτυγχάνεται το ίδιο αποτέλεσμα περιορισμού της σκόνης με ισοδύναμο τρόπο.
  - i. Τα χαλαρά υλικά που μεταφέρονται από φορτηγά οχήματα εντός της ζώνης κατασκευής ή εντός εργοταξιακών διαδρομών θα πρέπει να είναι καλυμμένα (πέραν της υποχρέωσης κάλυψης τους κατά τη μεταφορά σε δημόσιες οδούς) ώστε να ελαχιστοποιείται η εκπομπή σκόνης.
  - ii. Να εξασφαλίζεται η ρύθμιση και η επιμελής συντήρηση των κινητήρων και των μηχανικών μερών των μηχανημάτων και των οχημάτων που θα χρησιμοποιηθούν για τον περιορισμό της εκπομπής καυσαερίων στην ατμόσφαιρα.
  - iii. Ο μηχανολογικός εξοπλισμός και τα οχήματα που θα χρησιμοποιηθούν να είναι σύγχρονης τεχνολογίας, τα δε μηχανήματα κατασιγασμένα.
  - iv. Να καθαρίζονται τα τμήματα ασφαλτοστρωμένων οδών που χρησιμοποιούνται από οχήματα και αυτοκινούμενα μηχανήματα του έργου, από υπολείμματα αδρανών υλικών προερχόμενα από τα τελευταία (πχ λάσπη τροχών, πτώσεις από τα πήγματα κλπ).
  - v. Οι εργασίες εκσκαφών, κατασκευών και μεταφοράς υλικών να συντονίζονται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να περιορίζεται κατά το δυνατόν το διάστημα παραμονής των αδρανών υλικών σε σωρούς.
  - vi. Η ταχύτητα κίνησης των οχημάτων στην περιοχή εκτέλεσης των εργασιών να είναι χαμηλή.
11. Κατά τις χωματουργικές εργασίες να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή: α) οποιοδήποτε είδους φαινομένων αποσταθεροποίησης εδαφών ή διασκορπισμού χωματουργικών και αδρανών υλικών του έργου όπως: κατολισθήσεις ή διάβρωση πρηνών, απόπλυση σωρών αδρανών κλπ., β) μείωσης της ενεργού διατομής και της παροχευτικότητας της κοίτης ρέματος και γενικότερα του υδρογραφικού δικτύου της περιοχής, γ) αύξησης της θολερότητας του νερού σε θέσεις πέραν της περιοχής κατασκευής των έργων διευθέτησης, και δ) πρόκλησης αρνητικών επιπτώσεων σε άλλες υποδομές ευρισκόμενες στην περιοχή. Στις περιπτώσεις που η πιθανότητα εμφάνισης των ως άνω φαινομένων παρουσιάζεται αυξημένη, όπως για παράδειγμα σε περίοδο υψηλών βροχοπτώσεων, να διακόπτονται οι χωματουργικές εργασίες στη θέση των έργων διευθέτησης και στις θέσεις που εμφανίζουν υψηλές κλίσεις, μέχρι να αποκατασταθούν ευνοϊκές συνθήκες για την εκτέλεσή τους.
12. Όσον αφορά στη διαχείριση των παραγόμενων χωματουργικών υλικών από την κατασκευή του έργου του θέματος:
- i. Η διαχείριση των προϊόντων εκσκαφής να γίνει σύμφωνα με τις διατάξεις της Κ.Υ.Α. 36259/1757/Ε103/2010 (Φ.Ε.Κ 1312/24-08-2010) «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ)» και του άρθρου 30 του Ν. 4819/2021.
  - ii. Τα προϊόντα εκσκαφών που θα προκύψουν από τις εργασίες κατασκευής των έργων διευθέτησης του θέματος θα πρέπει να αξιοποιηθούν κατά προτεραιότητα για την κάλυψη των διαφόρων αναγκών του ίδιου του έργου, λαμβάνοντας κάθε δυνατή μέριμνα για την ελαχιστοποίηση της αλλοίωσης της υφιστάμενης μορφολογίας του εδάφους της περιοχής.
  - iii. Σε κάθε περίπτωση, μετά από εξάντληση της δυνατότητας αξιοποίησής τους για τις ανάγκες του συνολικού έργου, τυχόν περίσσεια υλικού θα διατεθεί, είτε σε νομίμως λειτουργούντα ΧΥΤΑ, είτε για την αποκατάσταση ανενεργών λατομείων της περιοχής (π.χ. τραυματισμένα ανάγλυφα, δανειοθαλάμους) που διαθέτουν σχετική άδεια για την αποκατάστασή τους και τα υλικά είναι αποδεκτά για τη χρήση τους ή σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις επεξεργασίας και αξιοποίησης αδρανών υλικών, είτε ακόμη σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη παρ. 4 του άρθρου 7 του Ν.4014/2011, όπως ισχύει.
13. Όσον αφορά στα απαιτούμενα χωματουργικά υλικά για την κατασκευή του έργου του θέματος:
- i. Τα αδρανή υλικά που θα χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή του έργου και δεν προέρχονται από τις χωματουργικές εργασίες του ίδιου έργου, θα πρέπει να προέρχονται από νόμιμες λατομικές εγκαταστάσεις που είναι εφοδιασμένες με την απαιτούμενη απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και με την προϋπόθεση ότι αυτοί τηρούνται επακριβώς. Για κάθε πεδίο απόληψης αδρανών που απαιτείται για την υλοποίηση του έργου του θέματος θα πρέπει να τηρηθεί η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρθ. 7, παρ. 3 του Ν. 4014/2011, όπως ισχύει.
  - ii. Απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη δημιουργία δανειοθαλάμου ή η αυθαίρετη απόληψη υλικών από κοίτες ποταμών ή χειμάρρων για υλικά που πιθανόν απαιτηθούν για την κατασκευή του έργου.
  - iii. Επιτρέπονται μόνο οι αναγκαίες εκσκαφές για την κατασκευή του έργου και δεν επιτρέπονται εκσκαφές προκειμένου να εξασφαλισθούν επιπλέον υλικά για επιχώματα ή οποιαδήποτε άλλη εργασία.
14. Για την αντιμετώπιση ατυχημάτων, το εργοταξιακό μέτωπο θα πρέπει να διαθέτει σε ετοιμότητα κατάλληλα υλικά (πχ, διάφορα ειδικά ελαιοδεσμευτικά ή συναφή χημικά προϊόντα, πριονίδι, κ.α.).
15. Κατά την φάση κατασκευής του έργου να εκπονηθεί και εφαρμοστεί μελέτη εργοταξιακής σήμανσης με κατάλληλες προειδοποιητικές πινακίδες και φωτεινά σήματα, ώστε να αποφευχθούν τυχόν ατυχήματα.
16. Όσον αφορά στην εξασφάλιση κυκλοφοριακής ροής του οδικού δικτύου της περιοχής με όρους ασφάλειας κατά την κατασκευή του έργου του θέματος, θα πρέπει:

- i. Κατά τη φάση κατασκευής του έργου, να μην παρεμποδίζεται η οδική συγκοινωνία μεταξύ κατοικημένων περιοχών και να εξασφαλισθεί η επικοινωνία των γύρω περιοχών και χρήσεων με προσωρινές παρακάμψεις ή όπου αυτό είναι τεχνικά αδύνατο, με όσο το δυνατό μικρότερης διάρκειας διακοπές στην κυκλοφορία. Η επιλογή των παρακάμψεων να γίνεται με προτεραιότητα χρήσης υφισταμένων δρόμων.
  - ii. Να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας όπως είναι η ευκρινής σήμανση, η κατάλληλη περιφράξη των χώρων, οι προειδοποιητικές πινακίδες και ο κατάλληλος φωτισμός των οδών του βοηθητικού και τοπικού οδικού δικτύου για την ασφάλεια των εργαζομένων αλλά και χρηστών του επηρεαζόμενου οδικού δικτύου τόσο κατά την κατασκευή όσο και κατά τη λειτουργία του έργου.
  - iii. Να αποκαθίσταται με ευθύνη και δαπάνες του αναδόχου του έργου σε τακτά χρονικά διαστήματα, η βατότητα και ιδιαίτερα οι φθορές που μπορεί να προκαλέσουν τα βαριά οχήματα του εργοταξίου στο οδικό δίκτυο προσπέλασης στη περιοχή του έργου του θέματος. Ιδιαίτερα σε περίπτωση ρύπανσης από τις διελεύσεις των οχημάτων τα σημεία θα πρέπει να καθαρίζονται άμεσα με ευθύνη του αναδόχου του έργου. Για την πρόληψη ρύπανσης των οδών είναι υποχρεωτικός ο καθαρισμός των τροχών των οχημάτων πριν την έξοδο από το εργοτάξιο.
  - iv. Να γίνει καλή οργάνωση των δρομολογίων των βαρέων οχημάτων, με στόχο τη χαμηλότερη δυνατή επιβάρυνση της υπάρχουσας κυκλοφοριακής φόρτισης των οδών, την ελαχιστοποίηση του χρόνου κίνησης και την αποφυγή τυχόν δευτερογενών περιβαλλοντικών προβλημάτων.
  - v. Το όριο κίνησης των βαρέων οχημάτων του έργου, τόσο σε χωματόδρομους όσο και στην κατοικημένη περιοχή, δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 30km/h.
17. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα πυρασφάλειας, πυροπροστασίας και ελαχιστοποίησης του κινδύνου μετάδοσης πυρκαγιάς σε παρακείμενες περιοχές, λαμβάνοντας υπόψη προληπτικά και κατασταλτικά μέσα πυροπροστασίας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και υποδείξεις των Πυροσβεστικών Αρχών.

Ο Πρόεδρος πρότεινε τη θετική γνωμοδότηση επί της ΜΠΕ του θέματος, με βάση τις ανωτέρω επισημάνσεις και τους προτεινόμενους περιβαλλοντικούς όρους της υπηρεσίας.

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος, Χωροταξίας, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας, έχοντας υπόψη:

- 1) Τις διατάξεις του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ/Α'/87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» και ειδικότερα τα άρθρα 164 & 186, όπως ισχύουν σήμερα.
- 2) Τον Οργανισμό της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας [31449/11-04-2023 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου» (ΦΕΚ 2551/τ.Β'/2023) «Τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας»].
- 3) την υπ' αριθ. 3/15-01-2024 (ΦΕΚ 434/τ.Β'/23.01.2024) Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, περί σύστασης Επιτροπής Περιβάλλοντος, Χωροταξίας, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας.
- 4) Την υπ' αριθ. 4/15-01-2024 (ΑΔΑ: 9ΗΩΦ7Λ6-ΘΣ1) απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας, περί συγκρότησης της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Χωροταξίας, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας.

- 5) Την υπ' αριθ. ΑΠ.: ΠΔΕ/ΔΔ/24736/571/24-01-2024 (ΑΔΑ: ΡΚΓ77Λ6-ΙΛΥ) απόφαση Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας περί Ορισμού Προέδρου Επιτροπής Περιβάλλοντος, Χωροταξίας, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας.
- 6) Το ισχύον κανονιστικό και θεσμικό πλαίσιο για την προστασία του περιβάλλοντος.
- 7) Τις διατάξεις του Ν.4014/2011 (ΦΕΚ/Α'/209) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος» όπως ισχύει.
- 8) Τις διατάξεις της ΚΥΑ οικ.1649/45/14.01.2014 (ΦΕΚ/Β'/45/15.01.2014).
- 9) Τις διατάξεις του Ν.4685/2020 (ΦΕΚ 92/Α/7-5-2020) «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις».
- 10) Την υπ' αριθ. πρωτ. 32277/12-04-2023 Μ.Π.Ε. του έργου του θέματος (Α.Δ. Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου, Δ/νση ΠΕΧΩΣΧ, τμήμα Περιβαλλοντικού και Χωρικού Σχεδιασμού (αρμόδια περιβαλλοντική αρχή)).
- 11) Το ανωτέρω έγγραφο με τις απόψεις της υπηρεσίας και την πρόταση του Προέδρου.

ΟΜΟΦΩΝΑ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Γνωμοδοτεί θετικά επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων του έργου «ΜΕΛΕΤΗ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΡΕΜΑΤΟΣ «ΘΟΛΟΡΕΜΑ» ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΤΡΩΝ» (ΠΕΤ 2303920322).

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΜΠΛΕΤΣΑΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ